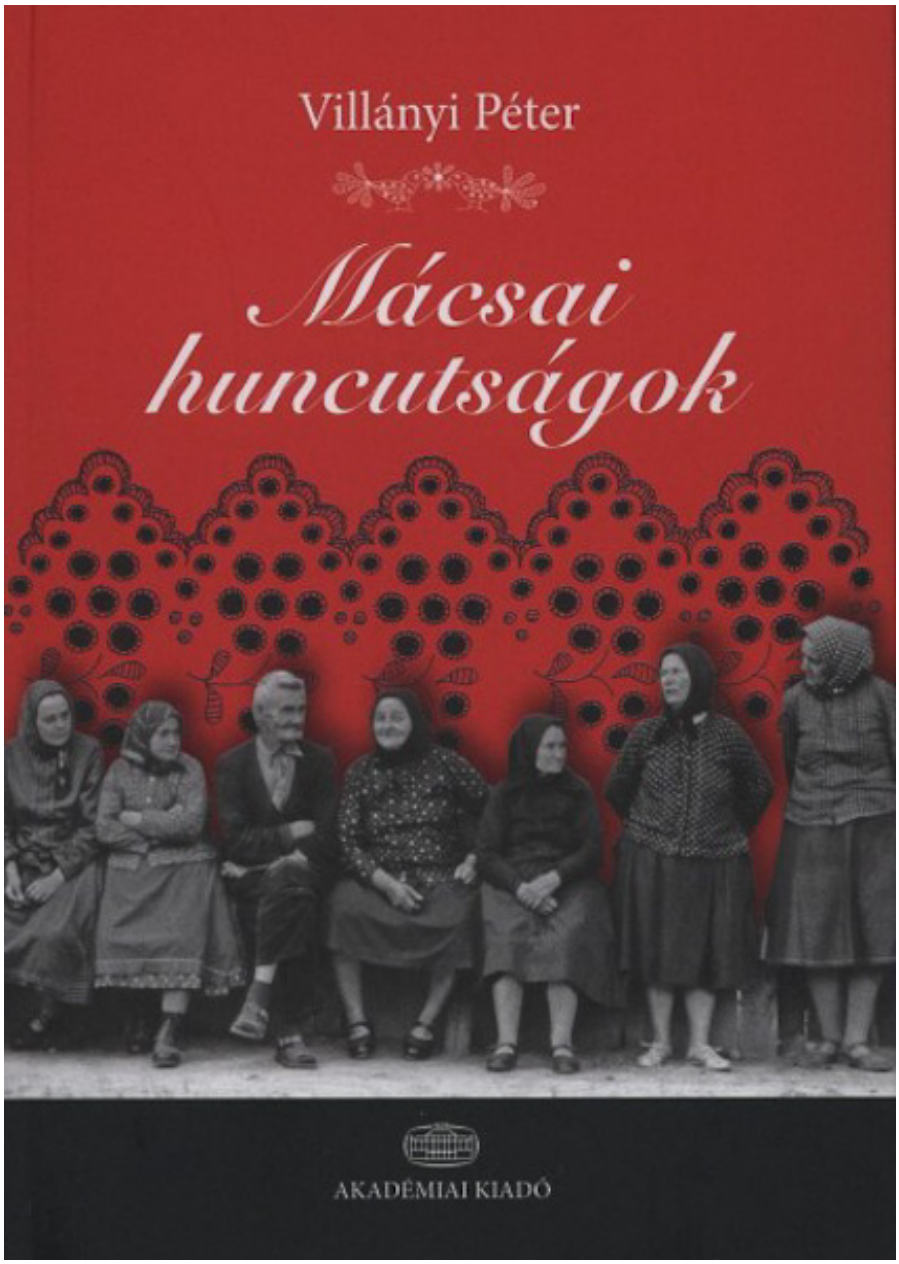
Írta: Benedek Csaba
2012. január 23. hétfő, 13:33 - Módosítás: 2012. január 23. hétfő, 13:41

Villányi Péter: Mácsai huncutságok

Galgamácsa neve a mai középnemzedék és az idősebb generáció számára egyet jelent a hagyományőrző magyar faluval. Már az 1950-es években fölfedezték néprajzkutatóink Vankóné Dudás Julót, a talpraesett parasztasszonyt, aki faluja népszokásait rajzban, majd naiv festményeken örökítette meg, emellett vezette a helyi népi együttest. A későbbiekben igen nagy hírnévre tett szert a galgamácsai parasztfestőasszony, és az ő révén fókuszba került a falu is. Galgamácsa Budapesttől mindössze 40 km távolságban van, azonban a község még nem tartozik a hihetetlen gyorsasággal növekedő budapesti agglomeráció települései közé. A falut elsősorban folkloristáink tanulmányozták előszeretettel. Legtöbben a népszokásokat vették górcső alá, mások foglalkoztak a helyi népdalokkal, néptánchagyományokkal, de kutatták a falu gazdálkodását és népi építkezését is. A néprajzilag alaposan föltérképezett falu prózai népköltészete azonban a legutóbbi időkig

homályban maradt.
A kötet szerzője, Villányi Péter 1976-tól 2004-ig gyűjtötte Galgamácsa prózafolklórját. A több évtizedes kutatómunka során több mint 3000 szöveget rögzített. A most megjelent kötet ebből az anyagból közöl ízelítőként egy válogatást: a legjellemzőbb falucsúfolókat és a legjobban elmondott tréfás elbeszéléseket, összesen közel 500 szöveget. A falucsúfoló mesék Galgamácsa szűkebb és tágabb környékének 39 településén élcelődnek, a tréfás elbeszélések görbe tükrében pedig megjelenik a paraszti élet minden részlete. A pajzán történetek mellett csalafintaságok, esetlenségek és meghökkentő esetek sorjáznak. Az utolsó fejezetben nem vándortörténeteket találunk, hanem helyi anekdotákat, vagyis helyben élt emberek - szájhagyomány által átalakított - megélt eseteit, történeteit. Ezek a szövegek szorosan kötődnek Galgamácsa két-három nemzedékkel előtti múltjához, és így fontos társadalomtörténeti adalékot is jelentenek.

A kötet 2700-3100 Ft között vásárolható meg a legtöbb könyvesboltban.

Villányi Péter: Mácsai huncutságok. Akadémi Kiadó, Budapest, 2011.